

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

επί του Άρθρου 1 με τίτλο
“Διεπαγγελματικές Οργανώσεις”
του Σχεδίου Νόμου με θέμα:
“Διεπαγγελματικές Οργανώσεις
και Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας
του Υπουργείου Γεωργίας”

Αθήνα, 11 Μαΐου 1999

Διαδικασία

Στις 31 Μαρτίου 1999, ο Υπουργός Γεωργίας κ. **Γεώργιος Ανωμερίτης** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), το πρώτο άρθρο με τίτλο “Διεπαγγελματικές Οργανώσεις” του Σχεδίου Νόμου “Διεπαγγελματικές Οργανώσεις και Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας στην οποία ανέθεσε τη σύνταξη πορίσματος επί του εν λόγω Σχεδίου Νόμου. Την Επιτροπή Εργασίας αποτέλεσαν τα μέλη της Ο.Κ.Ε. κ.κ **Νικόλαος Αναλυτής, Κων/νος Κόλλιας, Δημήτριος Κυριαζής, Νικόλαος Λιόλιος, Δημήτριος Πολίτης και Χρήστος Φάκας**. Η ευθύνη λειτουργίας της Επιτροπής ανατέθηκε στον κ. **Ν. Λιόλιο**. Στην Επιτροπή συμμετείχαν, ως εμπειρογνώμονες οι κυρίες

Αθηνά Μανίκα, Δικηγόρος (Β· Ομάδα), και **Άννα-Ανδριανή Μητροπούλου**, Δικηγόρος (Γ· Ομάδα), και η Επιστημονική Συνεργάτις της Ο.Κ.Ε. Δρ. **Ματίνα Γιαννακούρου**, η οποία είχε την ευθύνη του επιστημονικού συντονισμού της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις συνεδριάσεις και το πόρισμά της συζητήθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή στις 5 Μαΐου 1999. Με βάση το πόρισμα αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε Πρόταση Γνώμης, η οποία συζητήθηκε στην Ολομέλεια της 11ης Μαΐου 1999. Τη σχετική εισήγηση στην Ολομέλεια ανέπτυξαν οι κ.κ. **Αναλυτής** και **Λιόλιος**.

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί την υπ’ αριθμ. 31 Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Περιεχόμενο του Σχεδίου Νόμου (άρθρο 1)

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καλείται να γνωμοδοτήσει επί του πρώτου άρθρου του προτεινόμενου Σ/Ν. Το άρθρο αυτό επιχειρεί να ρυθμίσει για πρώτη φορά στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας των διεπαγγελματικών οργανώσεων (στο εξής Δ.Ο.), οι οποίες έχουν ως αντικείμενο τις σχέσεις συνεργασίας ή/και ολοκλήρωσης, που διαμορφώνονται μεταξύ των διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών, και αφορούν στην παραγωγή, στην εμπορία και κατά περίπτωση στη μεταποίηση ενός προϊόντος ή μίας ομάδας ομοειδών αγροτικών και αγροτοδιατροφικών προϊόντων.

Η **παράγραφος 1** του υπό κρίση άρθρου αναφέρεται στον ορισμό και τον τρόπο σύστασης των Δ.Ο.

Η **παράγραφος 2** προβλέπει τη δυνατότητα αναγνώρισης των Δ.Ο. εκ μέρους του Υπουργείου Γεωργίας, καθώς και τους επιδιωκόμενους σκοπούς αυτών.

Η **παράγραφος 3** προβλέπει τη δυνατότητα αναγνώρισεως των Δ.Ο. σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (πρωτοβάθμιες οργανώσεις), καθώς και την άσκηση ελέγχου και εποπτείας από τον Υπουργό Γεωργίας.

Τέλος, η **παράγραφος 4** παρέ-

χει εξουσιοδότηση ρυθμίσεως όλων των λοιπών θεμάτων σύστασης, λειτουργίας και αναγνώρισης των Δ.Ο. με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

B. Ο ρόλος των διεπαγγελματικών οργανώσεων στη γεωργία

Ήδη από το 1990, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενισχύει την διεπαγγελματική δραστηριότητα στον τομέα της γεωργίας, προωθώντας τη δημιουργία ενός κοινοτικού πλαισίου για τις διεπαγγελματικές σχέσεις. Αφετηρία της πολιτικής αυτής ήταν η προσπάθεια συγκέντρωσης της προσφοράς αγροτικών προϊόντων, μέσω των σχετικών οργανώσεων, και η βελτίωση και ταυτόχρονη προσαρμογή της παραγωγής στις απαιτήσεις της αγοράς, ώστε να αρθεί η ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στα αγροτικά και αγροτοδιατροφικά προϊόντα.

Ως **διεπαγγελματικές σχέσεις**, σύμφωνα με τον κοινοτικό ορισμό¹, ορίζονται οι σχέσεις συνεργασίας ή/και ολοκλήρωσης που διαμορφώνονται μεταξύ των διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών που έχουν σχέση με την παραγωγή, την εμπορία και τη μεταποίηση ενός αγροτικού προϊόντος (π.χ. ζάχαρη) ή μίας ομάδας ομοειδών αγροτικών προϊόντων (π.χ. οπωροκηπευτικά). Η Επιτροπή ορίζει ως κύριο χαρακτηριστικό των σχέσεων αυτών την κάθετη και αλυσιδωτή δομή τους, αντιδια-

στέλλοντας αυτές με τις δράσεις οριζοντίου τύπου, όπως οι ομάδες παραγωγών.

Στόχος της κοινοτικής ενίσχυσης των διεπαγγελματικών σχέσεων είναι μία αποτελεσματικότερη σχέση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης: πρώτον, με μία ποιοτική βελτίωση των αγροτικών προϊόντων, αφού θα λαμβάνονται υπόψη στο επίπεδο της παραγωγής οι μεταβολές που επιφέρει η εξέλιξη της κατανάλωσης και των τεχνικών μεταποίησης. Δεύτερον, με τη δημιουργία ενός στενότερου συνδέσμου μεταξύ των διαφόρων σταδίων παραγωγής, εμπορίας και μεταποίησης. Τρίτον, με τη διευκόλυνση μέσω της διεπαγγελματικής συνεργασίας, της ανεύρεσης νέων προϊόντων και νέων δυνατοτήτων διάθεσής τους.

Οι **διεπαγγελματικές σχέσεις** προωθούνται μέσα από τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, οι οποίες βασίζονται στην εθελοντική και επί ίσης βάσης συμμετοχή διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών από το χώρο της γεωργίας, της μεταποίησης και της εμπορίας. Οι δραστηριότητες που ασκούν οι οργανώσεις αυτές είναι, κατά κανόνα, οι ακόλουθες:

1. Συνεισφορά στον καλύτερο συντονισμό της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά.

2. Βελτίωση της γνώσης και της διαφάνειας της παραγωγής και της αγοράς.

3. Κατάρτιση υποδειγμάτων συμβάσεων που ανταποκρίνονται στους κοινοτικούς κανόνες.

4. Έρευνες που είναι αναγκαίες για τον προσανατολισμό της παραγωγής προς προϊόντα που ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες της αγοράς και τις προτιμήσεις και προσδοκίες των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά στην ποιότητα των προϊόντων και στην προστασία του περιβάλλοντος.

5. Αναζήτηση μεθόδων περιορισμού της χρήσης φυτοϋγειονομικών προϊόντων και άλλων ουσιών, οι οποίες εγγυώνται την ποιότητα του προϊόντος και την προστασία του εδάφους και των υδάτων.

6. Ανάπτυξη μεθόδων και μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων.

7. Προβολή και προστασία της βιολογικής γεωργίας και των ονομασιών προέλευσης, των σημάτων ποιότητας και των γεωγραφικών ενδείξεων.

8. Προώθηση της ολοκληρωμένης παραγωγής ή άλλων μεθόδων που σέβονται το περιβάλλον.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει ως βασική αρχή, που πρέπει να διέπει τη λειτουργία των Δ.Ο., να μην αντιβαίνει η δραστηριότητά τους στους κανόνες του ανταγωνισμού και να μην οδηγεί σε νόθευσή του.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο κοινοτικό επίπεδο δεν υπάρχει κοινοτική νομοθεσία που να αντιμετωπίζει συνολικά το θέμα των διεπαγγελματικών οργανώσεων, εκτός από δύο Κανονισμούς για τον καπνό και τα οπωροκηπευτικά². Ζητήματα που

² Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθμ. 2077/92, L215/80 της 30.7.92 και Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 2200/96 L297/1 της 21.11.96

αφορούν στη σύσταση, λειτουργία και εποπτεία των Δ.Ο. στους υπόλοιπους τομείς εναπόκεινται, επομένως, στη ρυθμιστική ευχέρεια των κρατών μελών.

Ένα βασικό προαπαιτούμενο για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία των Δ.Ο. είναι ο αντιπροσωπευτικός χαρακτήρας των επαγγελματικών κατηγοριών που συμμετέχουν ως μέλη. Η ανάγκη για μια ουσιαστική αντιπροσωπευτικότητα των μελών μίας Δ.Ο. εξυπηρετεί κατ' αρχήν το στόχο της αντικειμενικής ανάλυσης της κατάστασης ενός τομέα. Η αντιπροσωπευτικότητα, επίσης, είναι απαραίτητη και για την περίπτωση που η Δ.Ο. θα θελήσει να λάβει μέτρα, τα οποία θα είναι δεσμευτικά για ολόκληρο τον τομέα.

Είναι ενδεικτικό ότι στην Κοινή Οργάνωση Αγοράς (Κ.Ο.Α.) οπωροκηπευτικών, τομέα στον οποίο υπάρχει μία μεγάλη παράδοση στη σύσταση και λειτουργία Δ.Ο. σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., τίθενται εξ αρχής οι κανόνες αντιπροσωπευτικότητας στον κοινοτικό Κανονισμό (Κ2200/1996, άρθρο 21 παρ. 2: "...θεωρείται αντιπροσωπευτική μία Δ.Ο., όταν συγκεντρώνει τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) της παραγωγής μίας περιφέρειας, όπου λειτουργεί, ή/και της εμπορίας ή/και της μεταποίησης").

Ένα άλλο προαπαιτούμενο της ορθής λειτουργίας των Δ.Ο. είναι ο προσδιορισμός των διαφόρων επαγγελματικών κατηγοριών, οι οποίες αναγνωρίζονται ως δυνάμενες να γίνουν μέλη μίας Δ.Ο. Κάποιες χώρες, όπως η Γαλλία, επιλέγουν την έννοια των παραγωγών και των χρηστών της αγροτικής παραγωγής, ενώ άλλες, όπως η Ιταλία, περιγράφουν από την αρχή τις επαγγελματικές κατηγορίες που δύναται να συστήσουν μία Δ.Ο.

Μία άλλη σημαντική αρχή που

πρέπει να διέπει τη λειτουργία των Δ.Ο. είναι αυτή της λήψης των αποφάσεων με ομοφωνία, ώστε να διαπιστώνεται η ενιαία αντιμετώπιση των προβλημάτων από τους επαγγελματικούς/οικονομικούς εταίρους ενός δεδομένου τομέα. Σε μία Δ.Ο. θα πρέπει να αναζητείται η ισότιμη εκπροσώπηση όλων των επαγγελματικών κατηγοριών ενός τομέα σε μία συγκεκριμένη περιφέρεια, καθότι πρόκειται για συνεργασία μεταξύ διαφορετικών επαγγελματικών οικονομικών κατηγοριών και όχι για μία και μόνη οργανωτική δομή, η οποία έχει πολλαπλή επιχειρηματική δράση.

Το ζήτημα αυτό συνδέεται με το ζήτημα του περιορισμού της κρατικής παρέμβασης στο πεδίο της διεπαγγελματικής δράσης. Το κράτος παρεμβαίνει μόνο για να επιλύσει τις διαφορές και να υλοποιήσει τις ομόφωνες αποφάσεις του τομέα, φροντίζοντας να τηρούνται οι διατάξεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κοινοτικά κείμενα προβλέπουν τη δυνατότητα συνομολόγησης συμφωνιών στο πλαίσιο των Δ.Ο., οι οποίες αποκαλούνται **διεπαγγελματικές συμφωνίες**, όπως και τη δυνατότητα να επεκτείνονται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και σύμφωνα με αυστηρά κριτήρια, οι συμφωνίες αυτές και σε άτομα που δεν ανήκουν σε μία από τις οργανώσεις μέλη της Δ.Ο.

Γ. Η μέχρι τώρα λειτουργία του θεσμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο θεσμός των Δ.Ο. είναι πολύ παλιός στις βορειοδυτικές χώρες της Ε.Ε.

και αντανακλά μία αρκετά αναπτυγμένη νοσοτροπία συνεργασίας και κοινής επεξεργασίας μίας εθνικής και κλαδικής στρατηγικής στον αγροτικό και αγροτοδιατροφικό τομέα, προκειμένου να αντιμετωπισθούν προβλήματα ανταγωνισμού σε διάφορες αγορές, ευρωπαϊκές ή/και διεθνείς. Επίσης αντανακλά μία πολύ ώριμη αντιμετώπιση των λεγόμενων ενδοεθνικών εμπορικών πολέμων.

Οι μορφές, από τις οποίες πέρασε και εξελίχθηκε, είναι πολλές. Η αρχή, όμως, είναι η ίδια σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις: ισότιμη συμμετοχή και ομόφωνες αποφάσεις για ενέργειες που θεωρείτο ότι απέβαιναν σε όφελος όλων των επαγγελματικών κατηγοριών. Πριν τεθούν θέματα ανταγωνισμού ή στρέβλωσης της αγοράς, οι διεπαγγελματικές οργανώσεις έδρασαν σαν όργανα συνολικής πολιτικής στήριξης των τιμών και της αγοράς σε αρκετούς τομείς και χώρες (τα συμβούλια της Μ. Βρετανίας για το γάλα, τις πατάτες, τους σπόρους κλπ, τα συμβούλια της Ιρλανδίας για τους ίδιους τομείς, της Γαλλίας για τα κρασιά και τα οπωροκηπευτικά κ.λπ.).

Ο θεσμός δεν είναι εντελώς άγνωστος στην Ελλάδα, αφού υπάρχει παραπλήσια εμπειρία, όπως η Επιτροπή σουλτανίνας ή αργότερα η ΑΓΡΕΞ και ο Α.Σ.Ο. Η παρουσία, όμως, του κράτους, ως διευθύνοντος τα όργανα αυτά, στρέβλωσε τις όποιες προσπάθειες και τώρα πρέπει να ξεκινήσουν σε εντελώς νέες βάσεις.

Η αντιπροσωπευτικότητα ήταν ανέκαθεν στοιχείο κλειδί στη σύσταση και λειτουργία των Δ.Ο., γιατί οι αποφάσεις ήταν δεσμευτικές για τα μέλη των κατηγοριών που συνέστησαν Δ.Ο. Η χρηματοδότηση της λειτουργίας τους ήταν υποχρεωτική για το σύνολο των αγροτών, εμπόρων και μεταποιητών, αρκεί οι κατηγορίες που συ-

νέστησαν μία Δ.Ο. σε μία περιφέρεια να ήταν επαρκώς αντιπροσωπευτικές. Αυτή ήταν η αρχή της επέκτασης των κανόνων που αποτέλεσε, εξάλλου, και το πιο επίμαχο σημείο διαφωνίας μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε., όταν χρειάστηκε να εναρμονισθεί η κοινοτική νομοθεσία για το θεσμό.

Από αυτή την αρχική μορφή έχουν απομείνει τα εξής στοιχεία:

Η αντιπροσωπευτικότητα παραμένει στοιχείο κλειδί. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται σε επίπεδο Δ.Ο. είναι υποχρεωτικές για τα μέλη των διαφόρων κατηγοριών, αλλά υπό προϋποθέσεις αρκετά πιο αυστηρές, καθίστανται υποχρεωτικές και για το σύνολο του τομέα. Οι υπάρχουσες και λειτουργούσες σήμερα Δ.Ο. έχουν κλαδικό χαρακτήρα και κατακόρυφη διάρθρωση.

Οι κατηγορίες που συστήνουν τις Δ.Ο. είναι οι παραγωγοί και οι χρήστες της αγροτικής παραγωγής. Στην εξέλιξη του ο θεσμός περιλαμβάνει και τους καταναλωτές και δείχνει την ανάγκη εξυπηρέτησης νέων και πιο πολύπλοκων αναγκών σε κάθε χώρα, κλάδο ή συνθήκες εμπειρίας, καθώς και των νέων μορφών ανταγωνισμού. Η διεθνοποίηση της αγοράς, οι νέες αγορές που προκύπτουν από τις νέες κοινωνικές συνθήκες σε χώρες που μέχρι πρότινος είχαν πολύ στεγανοποιημένες οικονομίες φαίνεται ότι υπόσχονται αγοραστική πρόοδο για τα διατροφικά αγαθά. Το γεγονός της πολύ μεγάλης συγκέντρωσης των εταιριών διανομής προστίθεται στην όλη ανάλυση. Αυτά τα δεδομένα υπαγορεύουν νέες μεθόδους οργάνωσης της αγροτικής παραγωγής, της μεταποίησης και της διανομής, που σήμερα λαμβάνονται όλο και περισσότερο υπόψη.

II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ (ΑΡΘΡΟ 1)

Η Ο.Κ.Ε. κρίνει κατ' αρχήν θετικά τη δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την λειτουργία του θεσμού των διεπαγγελματικών οργανώσεων, του οποίου η έστω και καθυστερημένη εισαγωγή στη χώρα μας κρίνεται ως αναγκαία και επιβαλλόμενη από τις ταχύτατες εξελίξεις της αγοράς. Όμως, το προτεινόμενο νομικό πλαίσιο παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις, σύμφωνα και με τις ακόλουθες γενικές και ειδικές παρατηρήσεις που διατυπώνει η Ο.Κ.Ε.

A. 1. Γενικά, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η ρύθμιση βασικών θεμάτων όπως η σύσταση, η αναγνώριση, η διασφάλιση της αντιπροσωπευτικότητας των διεπαγγελματικών οργανώσεων πάσχει από αοριστία, καθότι ο νομοθέτης χορηγεί νομοθετική εξουσιοδότηση με απεριόριστο εύρος να καθορίζονται τα θέματα αυτά με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

Σε κάθε περίπτωση, η Ο.Κ.Ε. διαφωνεί με αυτήν την απεριόριστη εξουσιοδότηση ρύθμισης προς τον Υπουργό Γεωργίας. Γι' αυτό το λόγο, προτείνει να συγκεκριμενοποιηθούν οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου και να περιοριστεί το εύρος των εξουσιοδοτήσεων που παρέχονται στον Υπουργό, σύμφωνα και με το συνταγματικό πλαίσιο.

2. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά, ακόμα, ότι θα πρέπει να προβλέπεται ρητά στο Σ/Ν η δυνατότητα συνομολόγησης διεπαγγελματικών συμφωνιών, των οποίων πρέπει να καθορίζονται η έννοια και το περιεχόμενο,

σύμφωνα με τους υπάρχοντες κοινοτικούς Κανονισμούς και τις εμπειρίες των λοιπών κρατών μελών της Ε.Ε. (βλ. Παραρτήματα). Διαφορετικά, δημιουργείται ο κίνδυνος να αποδυναμωθεί ο νεοεισαγόμενος θεσμός, αφού οι συμφωνίες αυτές είναι κυρίαρχο εργαλείο θέσπισης μέτρων σχετικά με την έρευνα, τον έλεγχο και την οργάνωση της αγοράς (κανόνες ποιότητας, διαφήμιση, προβολή, συμπεριφορά αγοράς) και μάλιστα από τις ίδιες τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, χωρίς κρατική παρέμβαση.

3. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σημαντικό στοιχείο για την εύρυθμη λειτουργία των Δ.Ο. τον τρόπο συγκρότησής τους και τον εξ αρχής καθορισμό των επαγγελματικών κατηγοριών που δύνανται να τις συγκροτούν. Σύμφωνα με την Ο.Κ.Ε., πρέπει να ορισθούν με σαφήνεια οι Εθνικοί Επαγγελματικοί Φορείς, που θεωρούνται ότι νομίμως, αλλά και επαρκώς, εκπροσωπούν τις διάφορες κατηγορίες, που εμπλέκονται στην αγροτική και αγροτοδιατροφική αλυσίδα, ενεργούν σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και δεσμεύονται τα μέλη τους στην υλοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνουν τα όργανα της Δ.Ο.

4. Η Ο.Κ.Ε. προτείνει, ακόμα, να καθορισθούν με ειδική διάταξη οι όροι για την αναγνώριση των διεπαγγελματικών οργανώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και ειδικότερα τα κριτήρια για την αντιπροσωπευτικότητά τους, που, όπως είδαμε και στις εισαγωγικές παρατηρήσεις, είναι μία έννοια κλειδί που διατρέχει όλο το θεσμό. Η Ο.Κ.Ε. προτείνει να θεωρείται

αντιπροσωπευτική μία Δ.Ο. όταν συγκεντρώνει τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) της παραγωγής, εμπορίας και μεταποίησης των προϊόντων μίας περιφέρειας, όπου λειτουργεί.

5. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί αναγκαία τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων κοινωνικών φορέων στην διαδικασία αναγνώρισης, όπως θα εκτεθεί και παρακάτω, ταυτόχρονα με την αποσαφήνιση των προνομίων που συνδέει ο νομοθέτης με την αναγνώριση (βλ. π.χ. **Παράρτημα 1**).

6. Η Ο.Κ.Ε. παρατηρεί, τέλος, ότι από την ανάγνωση του κειμένου του άρθρου 1 φαίνεται να μη ξεκαθαρίζονται και μάλλον να συγχέονται οι έννοιες της σύστασης μίας Δ.Ο. και της αναγνώρισης αυτής, ενώ δεν προκύπτει με σαφήνεια η ανάγκη και ο σκοπός που επιβάλλουν την αναγνώριση μίας Δ.Ο. Θα πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι η σύσταση των διεπαγγελματικών οργανώσεων είναι ελεύθερη και ότι μόνο η αναγνώριση τελεί υπό προϋποθέσεις.

Β. Ειδικότερα, η Ο.Κ.Ε. παρατηρεί τα εξής:

1. Σύμφωνα με την παρ. 1 του Σ/Ν, ως Δ.Ο. νοούνται τα νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συστήνονται εκούσια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Κ. Έτσι, κατά τη διάταξη αυτή, όλα τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Κ., μπορούν να αποτελέσουν Δ.Ο., δηλαδή και τα σωματεία και οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες. Συνεπώς, εμφανίζονται δύο διαφορετικές μορφές νομικών προσώπων για την ίδια

ρύθμιση (σύσταση Διεπαγγελματικής Οργάνωσης), οι οποίες έχουν διαφορετικό τρόπο λειτουργίας και χαρακτηρίζονται από διαφορετικό βαθμό ευελιξίας, ενώ αυτό δεν ενδείκνυται να συμβεί.

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει, για να διασφαλιστεί η ομοιομορφία της ρύθμισης, να προβλεφθεί ότι οι εκπρόσωποι του συνόλου ή αντιπροσωπευτικού μέρους διαφόρων κατηγοριών "επαγγελματικών" οργανώσεων κ.λ.π., συνέρχονται εκούσια και συνιστούν μεταξύ τους νομικά πρόσωπα, τα οποία διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Α.Κ. Με αυτόν τον τρόπο λύεται και το θέμα του ποιος νόμος διέπει γενικά αυτά τα νομικά πρόσωπα, διότι ως έχει η διάταξη, παραπέμπει σε εκείνες τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα που διέπουν τη σύσταση και όχι τη λειτουργία των νομικών προσώπων.

Το προτεινόμενο Σ/Ν, ως ειδικότερο, πρέπει να ορίζει τον τρόπο σύστασης, αναγνώρισης και λειτουργίας των διεπαγγελματικών οργανώσεων, τουλάχιστον όσον αφορά στις κατευθυντήριες αρχές. Σε ένα νομοθετικό καθορισμό της μορφής των Δ.Ο. θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη τα εξής στοιχεία: οι Δ.Ο. αποτελούν ίδια νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού δικαίου που σκοπό έχουν να συμβάλλουν σε μία καλύτερη θεώρηση των πραγματικών συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, να διευκολύνουν την εξέλιξη της οικονομικής συμπεριφοράς για τη βελτίωση της γνώσης και της οργάνωσης της παραγωγής, της παρουσίας και της εμπορίας των προϊόντων, μέσα στο πλαίσιο των κανόνων που ισχύουν σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι Δ.Ο. αναπτύσσουν τις εξής δραστηριότητες .....(ως έχει στο Σ/Ν).

2. Με την διατύπωση “ Εκπρόσωποι του συνόλου ή αντιπροσωπευτικού μέρους των διαφόρων κατηγοριών επαγγελματικών οργανώσεων, ενώσεων ή φορέων, που εκπροσωπούν όσους ασκούν δραστηριότητες κ.λπ.”, περιλαμβάνονται μόνο **επαγγελματικές οργανώσεις, ενώσεις αυτών ή φορείς αυτών**, όπως διευκρινίζεται στην εισηγητική έκθεση. Έτσι όμως γεννάται θέμα συμμετοχής των Συνεταιριστικών Οργανώσεων, οι οποίες δεν είναι επαγγελματικές οργανώσεις, έχουν όμως σημαντικό ρόλο σε όλο το φάσμα της λειτουργίας των Δ.Ο., δεδομένου ότι εκπροσωπούν σημαντικό φάσμα παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, και αποκλείονται, επίσης, μεμονωμένοι επιχειρηματίες, οι οποίοι πιθανώς να ευρίσκονται εκτός κάποιας συγκεκριμένης επαγγελματικής κατηγορίας. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα κοινοτικά κείμενα κάνουν μνεία στη δυνατότητα συμμετοχής μεμονωμένων επιχειρηματιών (βλ. Κανονισμός 2200/96 παρ. 15 εισαγωγικών παρατηρήσεων).

Για το λόγο αυτό, η Ο.Κ.Ε. προτείνει ως ορθότερη τη χρήση του όρου “εκπρόσωποι **οικονομικών δραστηριοτήτων και επαγγελματικών οργανώσεων**”. Επισημαίνεται ότι ο δόκιμος ορισμός, ο οποίος συναντάται στα κοινοτικά κείμενα, είναι: “Διεπαγγελματικές οργανώσεις νοούνται τα νομικά πρόσωπα που συγκεντρώνουν τους εκπροσώπους διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων σχετικών με την παραγωγή ή και την εμπορία ή και κατά περίπτωση τη μεταποίηση ενός προϊόντος ή μιας δεδομένης ομάδας αγροτικών προϊόντων. Συνιστώνται με πρωτοβουλία του συνόλου ή αντιπροσωπευτικού μέρους των Οργανώσεων, ενώσεων ή φορέων που τις αποτελούν και ασκούν περισσότερες της μίας από τις κατωτέρω δραστηριότητες σε μία ή

περισσότερες περιφέρειες της Επικράτειας”.

3. Όπως έχει η διατύπωση του ορισμού στην παρ. 1: “.....φορέων, που εκπροσωπούν όσους ασκούν δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία, τυποποίηση ή τη διανομή **αγροτικών προϊόντων** .....”, φαίνεται ότι μία διεπαγγελματική οργάνωση μπορεί να συσταθεί για περισσότερα από ένα αγροτικά προϊόντα, δηλαδή και για τον καπνό και για τα οπωροκηπευτικά και για τη ζάχαρη (σωρευτικά).

Όμως, σύμφωνα με τους κοινωνικούς ορισμούς, στους οποίους, άλλωστε, το ίδιο το Σ/Ν παραπέμπει, αλλά και σύμφωνα με την έννοια της Δ.Ο., μία Δ.Ο. συνιστάται για ένα προϊόν ή για μία ομάδα ομοειδών αγροτικών- αγροτοδιατροφικών προϊόντων.

4. Στην παρ. 1 αναφέρεται ότι οι διεπαγγελματικές οργανώσεις συνιστώνται σε **μία ή περισσότερες περιφέρειες** της Επικράτειας. Στην παρ. 2, αντίθετα, αναφέρεται η δυνατότητα αναγνώρισης Δ.Ο. σε **εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο**. Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την αντίφαση, θεωρώντας ότι τόσο η σύσταση όσο και η αναγνώριση πρέπει να ακολουθούν την ίδια διαβάθμιση (εθνικό-περιφερειακό επίπεδο).

5. Στην παρ. 2 αναφέρεται ότι “Οι Δ.Ο. ....αναγνωρίζονται .....μόνο σε επίπεδο εθνικό ή περιφερειακό ανά κοινή οργάνωση αγοράς (Κ.Ο.Α.) ή κλάδο ή ομάδα προϊόντων ή ανά προϊόν .....”.

Ο όρος “**αναγνώριση ανά Κ.Ο.Α.**” δεν είναι δόκιμος, διότι η Κ.Ο.Α. αποτελεί δέσμη μέτρων πολιτικής (μεταβαλλόμενα), που αφορούν σε ένα προϊόν ή προϊόντα, σύμφωνα με τις κατηγορίες που

έχει ορίσει η Κοινότητα. Η αναγνώριση θα πρέπει να γίνεται μόνο ανά προϊόν ή ομάδα ομοειδών προϊόντων.

6. Στην ίδια παράγραφο αναφέρεται ότι “ η αναγνώριση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας.....”

Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά, σύμφωνα και με όσα έχει ήδη εκφράσει και σε άλλες Γνώμες της (βλ. 16/98 και 25/99), ότι στη διαδικασία αναγνώρισης θα πρέπει να εξασφαλισθεί η συμμετοχή, με συμβουλευτική αρμοδιότητα, και των εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων κατά ομάδες εκπροσώπησης στην Ο.Κ.Ε (εργαζόμενοι, εργοδότες, αγρότες κλπ). Είναι επιβεβλημένο οι κατά περίπτωση ενδιαφερόμενοι φορείς, δια των αντιπροσωπευτικών οργάνων τους, να παρέχουν τη γνώμη τους για τα θέματα που τους αφορούν άμεσα και, εν προκειμένω, την αναγνώριση μιας Δ.Ο.

7. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 αναφέρεται “.....εφόσον δραστηριοποιούνται εντός του πλαισίου των κανόνων που ισχύουν κάθε φορά από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία”. Όπως τίθεται, η προϋπόθεση αυτή παραμένει αόριστη. Προτείνεται να αναφερθεί ρητά ότι η διεπαγγελματική δραστηριότητα δεν πρέπει να αντιστρατεύεται τους κανόνες του ανταγωνισμού, και να παραβιάζει τις απαγορεύσεις που τίθενται από τους κοινοτικούς κανόνες (αποφυγή δημιουργίας στεγανών ή διατάραξη της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, καθορισμός τιμών και ποσοστώσεων, διακριτική μεταχείριση ή κατάρνηση του ανταγωνισμού για σημαντικό μέρος των εν λόγω προϊόντων).

8. Στο εδ. 1α της παραγράφου 2 αναφέρεται “.....όλων των δραστηριο-

τήτων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και γενικότερα **στη στήριξη των προϊόντων στις αγορές**”.

Ο όρος “στήριξη των προϊόντων στις αγορές” αποτελεί τεχνικό όρο, αναφερόμενο, επίσης, σε δέσμη μέτρων. Θα ήταν σκόπιμο να αποφευχθεί, διότι μπορεί να δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα ή γενικότερα προσκόμματα στην εφαρμογή της διάταξης.

9. Στην παρ. 3 εδ.α ορίζεται ότι σε εθνικό επίπεδο μπορεί να αναγνωρισθεί ανά Κ.Ο.Α. ή κλάδο ή ομάδα προϊόντων ή προϊόν μόνο μία Δ.Ο. Στο εδ. γ της ίδιας παραγράφου αναφέρεται ότι ο Υπουργός Γεωργίας καθορίζει τον συνολικό αριθμό αναγνωριζομένων σε εθνικό επίπεδο Δ.Ο.

Εφόσον αναγνωρίζεται μόνο μία Δ.Ο. σε εθνικό επίπεδο ανά προϊόν κλπ., είναι αντίφαση η αναφορά στον καθορισμό από τον Υπουργό του συνολικού αριθμού εθνικών Δ.Ο. Σε κάθε περίπτωση, γεννάται το ερώτημα αν ο Υπουργός μπορεί, εφόσον υπάρχουν τα στοιχεία αντιπροσωπευτικότητας και ενδιαφέροντος, να μην αναγνωρίσει μία Δ.Ο. σε εθνικό επίπεδο για κάποιο προϊόν. Με ποια λογική ή με ποια κριτήρια θα κάνει αποκλεισμούς; Πώς αυτό θα καθορισθεί εκ των προτέρων; Ή με ποια κριτήρια θα καθορίσει εκ των προτέρων τον αριθμό εθνικών Δ.Ο.;

Προτείνεται να συγκεκριμενοποιηθούν οι ρυθμίσεις ως προς τα παραπάνω θέματα, λόγω της σπουδαιότητάς τους.

10. Στο εδ. β της παρ. 3 αναφέρονται δύο αντιφατικές έννοιες: πρώτον, ότι οι περιφερειακές Δ.Ο. αποτελούν **περιφερειακές επιτροπές** της εθνικής Δ.Ο. και, δεύτερον, ότι οι περιφερειακές Δ.Ο. αποτελούν **μέλη** της εθνικής Δ.Ο. Επειδή για προ-

φανείς νομικούς λόγους δεν είναι δυνατόν να συντρέχουν και τα δύο, πρέπει να καθορισθεί με σαφήνεια η σχέση των περιφερειακών με την εθνική Δ.Ο.

Στο θέμα αυτό η Ο.Κ.Ε. προτείνει να προβλεφθεί ότι όταν αναγνωρισθεί μία εθνική διεπαγγελματική οργάνωση, οι περιφερειακές διεπαγγελματικές οργανώσεις συνιστούν επιτροπές αυτής της εθνικής διεπαγγελματικής οργάνωσης και εκπροσωπούνται στο πλαίσιο αυτής της τελευταίας.

11. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 ορίζει ότι ο Υπουργός Γεωργίας ασκεί εποπτεία και έλεγχο. Ο Υπουργός δεν μπορεί να ασκεί έλεγχο και άρα θα

πρέπει να διατηρηθεί η αναφορά μόνο στην εποπτεία. Παράλληλα, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ο τρόπος και το όργανο ελέγχου.

12. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, το Σ/Ν αναφέρεται στην κήρυξη ως δεσμευτικών των διεπαγγελματικών συμφωνιών (Δ.Σ.), χωρίς προηγουμένως να έχει ορίσει τι είναι οι Δ.Σ. και ποιο το περιεχόμενό τους.

Για το ζήτημα αυτό, αλλά και για όλα όσα προαναφέρθηκαν, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί η νομοθετική εμπειρία άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε. (Γαλλία, Ιταλία), η οποία παρατίθεται στο Παράρτημα που ακολουθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Γαλλικός νόμος για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις της 10.7.75, όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο της 20.4.98 (απόσπασμα)

Κεφάλαιο ΙΙ

Άρθρο 1: Οι ενώσεις, που έχουν συσταθεί από τις πλέον αντιπροσωπευτικές επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν σχέση με την παραγωγή και, κατά περίπτωση, με την εμπορία, και μεταποίηση αγροτικών και δασικών προϊόντων, μπορούν να αναγνωριστούν ως διεπαγγελματικές οργανώσεις από την αρμόδια διοικητική αρχή, μετά από γνωμοδότηση του Ανώτατου Συμβουλίου Προσανατολισμού και Συντονισμού της αγροτικής και διατροφικής οικονομίας, είτε σε εθνικό επίπεδο, είτε σε επίπεδο ζώνης παραγωγής ανά προϊόν ή ομάδα δεδομένων προϊόντων, εφόσον σκοπεύουν, κυρίως, στο πλαίσιο των κανόνων που είναι αποδεκτοί σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο:

- Στον καθορισμό και στην προώθηση των συμβάσεων ανάμεσα στα μέλη τους, ειδικότερα με την σύναψη των διεπαγγελματικών συμφωνιών.

- Στη συμβολή της διαχείρισης των αγορών, με την καλύτερη προσαρμογή των προϊόντων στα ποιοτικά και ποσοτικά προγράμματα και με την προώθησή τους,

- Στην ενίσχυση της ασφάλειας τροφίμων, ειδικότερα με τη δυνατότητα ελέγχου των προϊόντων, προς όφελος των χρηστών και των καταναλωτών και στην προστασία των σημάτων ποιότητας.

Μόνο μία διεπαγγελματική οργάνωση μπορεί να αναγνωριστεί ανά προϊόν ή ομάδα προϊόντων. Όταν αναγνωριστεί μία εθνική διεπαγγελματική οργάνωση, οι περιφερειακές διεπαγγελματικές οργανώσεις συνιστούν επιτροπές αυτής της εθνικής διεπαγγελματικής οργάνωσης και εκπροσωπούνται στο πλαίσιο αυτής της τελευταίας.

Επίσης, μία ή περισσότερες διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να αναγνωρισθούν για προϊόντα που προέρχονται από τη βιολογική γεωργία.

Μπορούν να αναγνωριστούν μόνο οι διεπαγγελματικές οργανώσεις, των οποίων το καταστατικό προβλέπει τη θέσπιση ενός οργάνου συμφιλίωσης για επίλυση διαφωνιών που δημιουργούνται λόγω της εφαρμογής διεπαγγελματικών συμφωνιών, καθώς, επίσης, τη διαδικασία συμφιλίωσης και ορίζει ότι, σε περίπτωση αποτυχίας της απόπειρας συμφιλίωσης, η διαφορά παρέμπεται στη διαιτησία. Το καταστατικό πρέπει, επίσης, να ορίζει το όργανο και τις προϋποθέσεις διαιτησίας.

Η εφαρμογή της διαιτητικής απόφασης και οι προσφυγές κατά αυτής ανήκουν στην δικαιοδοσία των δικαστηρίων.

Οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να γνωμοδοτήσουν για τους προσανατολισμούς και τα μέτρα πολιτικής του τομέα που τις αφορά.

Συμβάλλουν στην εφαρμογή των εθνικών και κοινωνικοοικονομικών πολιτικών. Μπορούν να συνενώσουν, στο μέτρο των αναγκών, τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των καταναλωτών και των μισθωτών, με σκοπό την καλή εκτέλεση της αποστολής τους.

Η αναγνώριση μπορεί να ανακληθεί, ανάλογα με την περίπτωση, μετά από γνωμοδότηση του Ανώτατου Συμβουλίου Προσανατολισμού και Συντονισμού της αγροτικής και διατροφικής οικονομίας ή του Ανώτατου Συμβουλίου Προσανατολισμού των πολιτικών αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και συναφών ειδών διατροφής. Οι προϋποθέσεις αναγνώρισης και ανάκλησης της αναγνώρισης των διεπαγγελματικών οργανώσεων ορίζονται με διάταγμα.

Άρθρο 2: Οι συμφωνίες που συνάπτονται στο πλαίσιο μίας αναγνωρισμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης μπορούν να επεκταθούν για ορισμένη διάρκεια, εν όλω ή εν μέρει, με κοινή απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και του Υπουργού Οικονομικών, όταν τείνουν, σύμφωνα με το γενικό συμφέρον και μέσω συμπληρωματικών δράσεων, συμβατών με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να βελτιώσουν κυρίως με την εφαρμογή υποδειγματικών συμβάσεων, τις συμβάσεις της επαρχίας και να θέσουν σε εφαρμογή κοινές δράσεις, όπως:

- η γνώση της προσφοράς και της ζήτησης,

- η προσαρμογή και ο διακανονισμός της προσφοράς,

- οι διεπαγγελματικές σχέσεις στον συγκεκριμένο τομέα.

Η επέκταση τέτοιων συμφωνιών εξαρτάται από την έγκριση των διατάξεών τους από τα επαγγέλματα που εκπροσωπούνται στη διεπαγγελματική οργάνωση με ομόφωνη απόφαση. Εν τούτοις, για τις συμφωνίες που δεν αφορούν παρά μόνο μέρος των επαγγελματιών που εκπροσωπούνται στην εν λόγω οργάνωση, η ομοφωνία αυτών των επαγγελματιών μόνο αρκεί, με την προϋπόθεση ότι κανένα άλλο επάγγελμα δε θα προβάλλει ένσταση.

Ο Υπουργός Γεωργίας και ο Υπουργός Οικονομικών μπορούν με κοινή απόφαση να παραχωρήσουν την εξουσία επέκτασης στους νομάρχες, εφόσον η επέκταση ζητηθεί από τις περιφερειακές διεπαγγελματικές οργανώσεις.

Ο Υπουργός Γεωργίας και ο Υπουργός Οικονομικών διαθέτουν, όπως οι νομάρχες, εφόσον τους δοθεί εξουσιοδότηση σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, προθεσμία δύο μηνών που υπολογίζεται από την κατάθεση της αίτησης επέκτασης που υποβάλλει η διεπαγγελματική οργάνωση, προκειμένου να αποφασίσουν.

Εάν η επέκταση αποφασιστεί, τα μέτρα που λαμβάνονται από τη διεπαγγελματική οργάνωση καθίστανται υποχρεωτικά, μέσα στο προβλεπόμενο γεωγραφικό πλαίσιο, για όλα τα μέλη των επαγγελματικών κατηγοριών που αποτελούν αυτήν την οργάνωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Οι Διεπαγγελματικές Συμφωνίες στην Ιταλία

Το 1988, η Ιταλία ψήφισε νόμο (Ν 18/16.3.1988) με τον οποίο έθεσε τους κανόνες για τις Διεπαγγελματικές Συμφωνίες (Δ.Σ.) και για τα Συμβόλαια παραγωγής και πώλησης των αγροτικών προϊόντων. Ο νόμος προβλέπει σχετικά:

Σε ό,τι αφορά τις Δ.Σ., προβλέπεται ότι ο σκοπός είναι:

α) ο έλεγχος και η πειθαρχία στον τομέα της παραγωγής, καθώς και η προσαρμογή της παραγωγής στην εξωτερική και εσωτερική ζήτηση,

β) η βελτίωση της ποιότητας υπέρ των συμφερόντων των παραγωγών και υπέρ των καταναλωτών,

γ) ο ορισμός γενικών κριτηρίων για την παραγωγή και την πώληση των αγροτικών προϊόντων, καθώς και της αμοιβής των ενδιάμεσων υπηρεσιών,

δ) ο εκ των προτέρων προσδιορισμός τιμών των προϊόντων ή /και ο προσδιορισμός των κριτηρίων για τον προγραμματισμό των καλλιεργειών (άρθρο 2).

Οι Δ.Σ. μπορούν να γίνουν (άρθρο 3).

1. α) Δύο μήνες πριν από τη σπορά όταν πρόκειται για μεγάλες καλλιέργειες.

β) Δύο μήνες πριν από τη συγκομιδή όταν πρόκειται για δένδρωδεις καλλιέργειες.

γ) Δύο μήνες πριν την έναρξη εμπορίας όταν πρόκειται για ζωοκομικά προϊόντα.

2. Για μεγαλύτερη χρονική περίοδο όταν πρόκειται για νέες φυτείες και με τη διαβεβαίωση ότι οι μεταποιητές και οι έμποροι θα απορροφήσουν την αναμενόμενη παραγωγή.

Για τις συμφωνίες του σημείου 2 πρέπει να υπάρχει ειδικός κανονισμός σχετικά με το πρόγραμμα φυτεύσεων και ειδικά συμβόλαια άλλα από εκείνα του σημείου 1 γ.

Το άρθρο 4, προβλέπει ότι: αν δεν έχει συναφθεί κάποια Δ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 3, τότε μετά από αίτηση ενός ενδιαφερομένου επαγγελματικού φορέα το Υπουργείο Γεωργίας μπορεί να διευκολύνει τη σύναψη της Δ.Σ. που ζητείται.

Το άρθρο 5 ορίζει ακριβώς το περιεχόμενο της Δ.Σ.. Με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 9 του Ν 752/8.11.1986:

1. Η Δ.Σ. καθορίζει την παραγωγή, που θα συμφωνηθεί με βάση τα συμβόλαια αγοράς και πώλησης, καθώς και το χρόνο εκτέλεσης των συμβολαίων:

- την ελάχιστη τιμή, το χρόνο και τις λεπτομέρειες πληρωμής αυτής της τιμής, καθώς τις ενδεχόμενες προκαταβολές που θα πληρωθούν,

- τις ποιότητες και τη σχέση τιμών και ποιοτήτων,
- τον χρόνο έναρξης ισχύος των συμβολαίων,
- το σύστημα ελέγχου της ποιότητας,
- τις εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των συμβολαίων,
- τον ορισμό των τεχνικών παροχών και υπηρεσιών, καθώς και την αμοιβή τους, μέσω της καλυτέρευσης των προϊόντων,
- την επίβλεψη της υπόστασης των ισομερών Οργανισμών που συνάπτουν Δ.Σ. ώστε να διασφαλίζεται πάντοτε η εγκυρότητα των Δ.Σ.

2. Ακόμη (με το άρθρο 5) ρυθμίζονται οι κυρώσεις της Δ.Σ. σχετικά με τις επιβαλλόμενες ρήτρες σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή καθυστερήσεων.

3. Οι Δ.Σ. ακόμη μπορούν να ορίζουν τις εισφορές ή συνδρομές των μελών, καθώς και τις αμοιβές της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας κατά τη σύναψη/εκτέλεση των συμβολαίων.

4. Οι Δ.Σ. τέλος μπορούν να δημιουργούν ειδικά κεφάλαια που προορίζονται για την βελτίωση των προϊόντων στην αγορά, για την προβολή τους και την καλύτερη τοποθέτησή τους στην αγορά. Μπορούν ακόμη να διαχειρίζονται Εθνικές ή Περιφερειακές ενισχύσεις γι' αυτούς τους σκοπούς.

Άρθρο 6: Συμβαλλόμενα μέλη της Δ.Σ.

Μέλη της Δ.Σ. είναι από την μία μεριά α) οι Εθνικές Αναγνωρισμένες Αγροτικές Οργανώσεις, β) οι Εθνικές Ενώσεις Αγροτών και γ) οι Οργανώσεις παραγωγών τεύτλων, όλες αναγνωρισμένες από το Ν752/8.11.86, και από την άλλη πλευρά α) οι μεταποιητές και οι έμποροι και οι Εθνικές τους Οργανώσεις και β) οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Άρθρο 7: Επίπεδο σύναψης Δ.Σ.

Η Δ.Σ. συνάπτεται από τα αναφερόμενα μέρη σε Εθνικό Επίπεδο. Σε περίπτωση μη συμφωνίας, μπορεί να συναφθεί σε περιφερειακό επίπεδο.

Τα περιφερειακά Υπουργεία Γεωργίας μπορούν, μετά από αίτηση ενός ενδιαφερόμενου μέλους, να διευκολύνουν τη σύναψη περιφερειακών Δ.Σ.

Άρθρο 8: Περιεχόμενο Συμβολαίων

Τα μέλη της Δ.Σ. προωθούν και ελέγχουν την εφαρμογή των συμβολαίων. Σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τους στόχους του, με τον όρο συμβόλαια καλλιέργειας εννοούνται για μεν την παραγωγική πλευρά αυτά που συμφωνούνται στα πλαίσια της Δ.Σ. μεταξύ παραγωγών και μεταποιητών:

- α) για την παραγωγή γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων,
- β) για την παραγωγή συγκεκριμένης ποιότητας αυτών των προϊόντων.

Για δε την μεταποιητική πλευρά

αυτά που συμφωνούνται μεταξύ παραγωγών και μεταποιητών στα πλαίσια της Δ.Σ:

α) για την πλήρη απορρόφηση της συμφωνηθείσας ποσότητας που υπάρχει στα συμβόλαια,

β) για την καταβολή της τιμής όπως συμφωνήθηκε στο συμβόλαιο.

Άρθρο 9: Τεχνικοί έλεγχοι ποιότητας

Αν δεν υπάρχουν κοινοτικοί κανόνες ποιότητας, τότε ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται από 2 ελεγκτές από τις δύο συμβαλλόμενες πλευρές: αγροτικές οργανώσεις και αγοραστής. Σε περίπτωση διαφωνίας ορίζεται κοινός εμπειρογνώμονας. Τη δαπάνη αυτού του ελέγχου την επιβαρύνεται ο αγοραστής.

Άρθρο 10: Διαδικασία αίτησης και αναγνώρισης

Η Δ.Σ. οφείλει μέσα σε 15 ημέρες από την ημέρα της σύστασής της, να παρουσιάσει το καταστατικό της στο Υπουργείο Γεωργίας, Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για έγκριση, καθώς και στην Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν 752/8.11.1986. Σε περίπτωση περιφερειακής Δ.Σ., η αίτηση κατατίθεται και στα περιφερειακά Υπουργεία Γεωργίας και Βιομηχανίας.

Άρθρο 11: Διαιτησία

Όταν υπάρχουν διαφωνίες για την ερμηνεία των διατάξεων της Δ.Σ. ή για την εφαρμογή της, συστήνεται σώμα διαιτητών που αποτελείται από 3 μέλη: 2 μέλη προερχόμενα από τις δύο κατηγορίες συμβαλλομένων στην Επιτροπή του άρθρου 9 του Ν 752/8.11.1986, και ένα μέλος κοινής εμπιστοσύνης ή σε περίπτωση διαφωνίας, μέλος που ορίζει το Υπ. Γεωργίας ή το Περιφερειακό Υπ. Γεωργίας.

Άρθρο 12: Ενισχύσεις και Συμβόλαιο

1. Οι χορηγούμενες ενισχύσεις για αναδιάρθρωση του αγροτοδιατροφικού τομέα και του τομέα διανομής δίνονται κατά προτεραιότητα σε όσους υπογράφουν συμβόλαια καλλιέργειας και πώλησης με βάση τα πρότυπα των Δ.Σ.

2. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις στον αγροτικό τομέα δίνονται κατά προτεραιότητα σε αγρότες, των οποίων οι Οργανώσεις έχουν συνάψει συμβόλαια καλλιέργειας και πώλησης, σύμφωνα με τα πρότυπα των Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Καθηγητής Β. ΣΚΟΥΡΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Διεπαγγελματικές Οργανώσεις και Ρύθμιση Θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας»

Άρθρο 1

Διεπαγγελματικές Οργανώσεις

1. Ως Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, νοούνται τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συστήνονται εκούσια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και συγκεντρώνουν τους εκπροσώπους του συνόλου ή αντιπροσωπευτικού μέρους των διάφορων κατηγοριών επαγγελματικών οργανώσεων, ενώσεων ή φορέων που εκπροσωπούν όσους ασκούν δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία, τυποποίηση ή τη διανομή αγροτικών προϊόντων και γενικά αγαθών του αγροτικού, αγροτοδιατροφικού, δασικού, κτηνοτροφικού, αλιευτικού και των λοιπών τομέων παραγωγής, αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας.

2. Οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, μπορεί να αναγνωρίζονται, μετά από αίτησή του, με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, μόνο σε επίπεδο εθνικό ή περιφερειακό ανά κοινή οργάνωση αγοράς (Κ.Ο.Α.) ή κλάδο ή ομάδα προϊόντων ή ανά προϊόν, εφόσον δραστηριοποιούνται, εντός του πλαισίου των κανόνων που ισχύουν κάθε φορά

από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, και αποσκοπούν κυρίως:

Α. Στη συμβολή, στο σχεδιασμό, στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή της στρατηγικής και των πολιτικών ανάπτυξης όλων των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και γενικότερα στη στήριξη των προϊόντων στις αγορές.

Β. Στον καθορισμό ειδικών θεμάτων και στην προώθηση σύναψης συμφωνιών μεταξύ των μελών τους για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα ή για ορισμένη γεωγραφική περιοχή, ή για την αντιμετώπιση συγκυριακών αναγκών, ιδίως με την κατάρτιση διεπαγγελματικών συμφωνιών ή κανόνων δράσης ή δεοντολογίας ή εναρμονισμένων πρακτικών.

Γ. Στη συμβολή στην οργάνωση και τη διαχείριση των αγορών με διαφάνεια, καλύτερη προσαρμογή των προϊόντων σε προγράμματα ποιοτικής βελτίωσής τους, και καλύτερο συντονισμό της διάθεσής τους.

Δ. Στην ενίσχυση της ασφάλειας των προϊόντων του αγροτοδιατροφικού κυρίως τομέα, ιδιαίτερα με έλεγχο των προϊόντων, χάριν της προστασίας των χρηστών και των καταναλωτών και στη διαχείριση των σημάτων ποιότητας.

Ε. Στην ανάπτυξη ερευνών, βελτίωση των γνώσεων, συγκέντρωση πληροφοριών, που είναι αναγκαίες για τον προσανατολισμό σε προϊόντα που ανταποκρίνονται περισσότερο

στις ανάγκες της αγοράς, τις προτιμήσεις και τις προσδοκίες των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά στην ποιότητα των προϊόντων, στην προστασία των εδαφών και υδάτων και γενικά στο σεβασμό του περιβάλλοντος.

Στ. Στην προώθηση, προβολή και προστασία της βιολογικής γεωργίας και των ονομασιών προέλευσης, των γεωγραφικών ενδείξεων και των σημάτων ποιότητας.

3. Σε εθνικό επίπεδο μπορεί να αναγνωριστεί, ανά Κ.Ο.Α. ή κλάδο ή ομάδα προϊόντων ή προϊόν, μόνο μια Διεπαγγελματική Οργάνωση. Όταν αναγνωριστεί μια εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση, οι περιφερειακές Διεπαγγελματικές Οργανώσεις αποτελούν περιφερειακές επιτροπές αυτής και εκπροσωπούνται ως μέλη στη εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση. Οι περιφερειακές Διεπαγγελματικές Οργανώσεις συστήνονται, αναγνωρίζονται και έχουν ως περιφέρεια μια από τις διοικητικές περιφέρειες, όπως αυτές ορίζονται στο Π.Δ. 51/1987 (Α' 26). Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ειδικότερα ο συνολικός αριθμός των αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, καθώς και ο ελάχιστος αριθμός των πρωτοβαθμίων περιφερειακών επαγγελματικών οργανώσεων, ενώσεων ή φορέων που μπορούν να τις συστήσουν.

Η εποπτεία και ο έλεγχος των ανα-

γνωρισμένων, σύμφωνα με τις προηγούμενες διατάξεις, Διεπαγγελματικών Οργανώσεων ανήκει στον Υπουργό Γεωργίας.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αναγνώριση των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, οι κατά περίπτωση τυχόν ειδικότεροι σκοποί και δραστηριότητες τους, οι κανόνες της δράσης τους, οι υποχρεώσεις τους έναντι της εποπτεύουσας αρχής, το περιεχόμενο και ο τρόπος άσκησης της εποπτείας και του ελέγχου αυτών, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται ή επιβάλλεται η προσωρινή ή οριστική ανάκληση της αναγνώρισης τους ή η επιβολή άλλων κυρώσεων, σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων της δράσης τους, της εθνικής ή της κοινοτικής νομοθεσίας ή των προϋποθέσεων αναγνώρισής τους.

β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την κήρυξη ως δεσμευτικών των διεπαγγελματικών συμφωνιών, κανόνων και εναρμονισμένων πρακτικών στα μέλη των αναγνωρισμένων Διεπαγγελματικών Οργανώσεων και για την επέκταση της δεσμευτικότητας αυτής και σε μη μέλη τους.

γ) Κάθε άλλο συναφές θέμα ή αναγκαία λεπτομέρεια για την αποτελεσματική λειτουργία των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Στην Ολομέλεια της 11ης Μαΐου 1999 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βασίλειος Σκουρής
Καθηγητής Α.Π.Θ.

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Αγγέλου Χαράλαμπος
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Αναλυτής Νικόλαος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.

Μπαλωμένος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Εθνικής
Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου
σε αναπλήρωση του
Δρακάτου Αλέξανδρου
Εκπροσώπου Ε.Σ.Ε.Ε.

Κανελλόπουλος Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Καραμαλάκος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Πρόεδρος Σ.Ε.Β.

Μαραζιώτης Άγγελος
Διευθυντής Γενικής Γραμματείας
Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών

Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής
Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων
σε αναπλήρωση του
Μηναΐδη Βασιλείου
Β΄ Αντιπροέδρου Δ.Σ. Π.Ο.Ξ.

Στασινόπουλος Ηλίας
Μέλος Γενικού Συμβουλίου Σ.Ε.Β.
σε αναπλήρωση του
Φλέγγα Σπυρίδωνα
Μέλους Δ.Σ. Σ.Ε.Β.

Σκορίνης Νικόλαος
Α΄ Αντιπρόεδρος
Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Παπαδημητρίου Ιωάννης
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Σουλτανά Ευάγγελου
Μέλους Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Χαμπηλομάτης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Β΄ ΟΜΑΔΑ

Παυλιδάκης Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αβραμόπουλου Παναγιώτη
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αραζού Λεονάρδος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πουπάκης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αυγητίδη Ελευθέριου
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βούτος Παναγιώτης
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Μητρόπουλος Ανδρέας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Δεληγιάννης Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κόλλιας Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μανώλης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μελισσάρης Νικόλαος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πολυζωγόπουλος Χρήστος
Πρόεδρος Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολέτσης Στυλιανός
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Τσουκαλά Δημητρίου
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ΄ ΟΜΑΔΑ

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
Πρόεδρος Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Βουμβουλάκης Μιχαήλ
Β΄ Αντιπρόεδρος
Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων

Καραγιάννης Δημήτριος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Ζαρκινός Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Α΄ Αντιπροέδρου
Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Κορκόβελος Ιωάννης
Εκπρόσωπος Δικηγορικού
Συλλόγου Αθηνών

Λιόλιος Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Λίτσος Φώτης
Γενικός Γραμματέας
Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Μαγουλάς Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Φάκας Χρήστος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (01) 9249510-2, Fax: (01) 9249515, e-mail: iproke@otenet.gr